

Datu kuruatoru

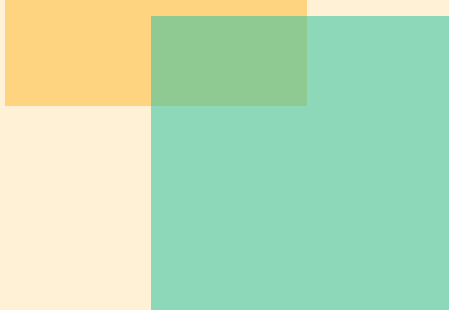
1.gads: paveiktais, aktuālais, plānotais

Kaspars Bērziņš
28.05.2025

Projekta «Atbalsts atvērtās zinātnes ieviešanai praksē, kā arī izveidoti risinājumi zinātnes datu koplietošanai un dalībai ES atvērtajā zinātnes mākonī» (ANM 2.1.3.1.i.) vidustermiņa pārskats

Projekta mērķi

01

**izveidot datu
pārvaldības
sistēmu**

Latvijas pētniecības
dati ir kvalitatīvi,
sakārtoti un pieejami,
t.sk. EOSC

02

**attīstīt
cilvēkkapitālu,**
t.sk. datu kuratoru tīklu
speciālisti, kas
atbalsta pētniekus,
mācībspēkus un
studentus datu
jautājumos

03

**izveidot IT
risinājumus**

Latvijas pētniecības
datu repozitorijs

Projekta rādītāji

01

**ilgspējīga atbalsta
sistēma kvalitatīva
pētniecības datu
pārvaldības cikla
nodrošināšanai**

02

20+ speciālisti

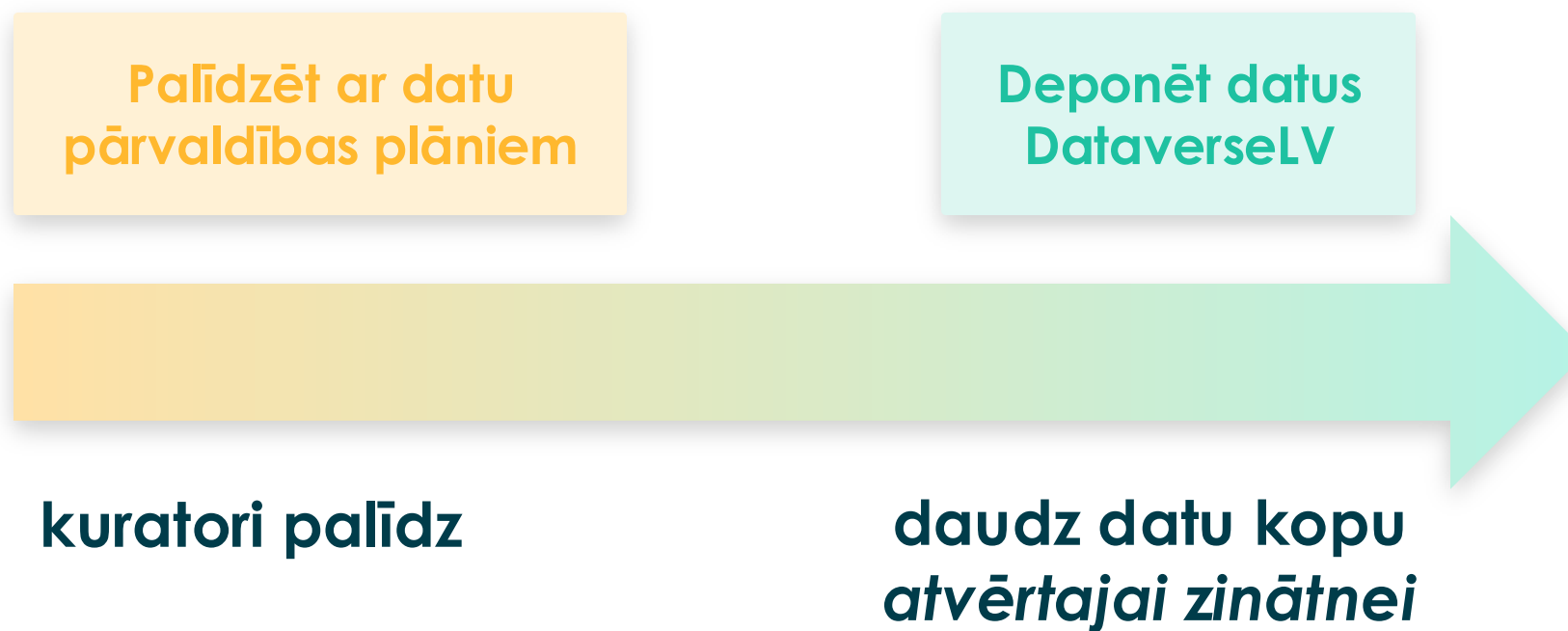
- strādā **datu
kuratoru tīklā**
- pakalpojumi
pieejami 60%
personāla

03

Latvijas
pētniecības datu
repozitorijs

**datus deponē
4 universitātes**

Projekta ietvars (vienkāršoti)

Projekta ietvars (reālais)

kur ņemt datus?
vajag atļaujas?
vajag līgumus?

kur & kā datus glabāt?
kam jāpiekļūst?
kā organizēt sadarbību?

kā datus ievākt?
kā sagatavot?
kā strukturēt?
ko darīt ar kodu?

ko darīt, ja
mūsu datus
grib izmantot?

cik izmaksās?

Palīdzēt ar datu
pārvaldības plāniem

kādi rīki pieejami?
drošās vides?

Deponēt datus
DataverseLV

PROCEDŪRAS, JURIDISKI, IT, ATBALSTS, INFORMĀCIJA, t.sk. studējošajiem

Tikai tad, ja datu izmantošanas process būs **sakārtots, kvalitatīvs, ērts pētniekiem**, būs daudz pieejamu, sakārtotu, kvalitatīvu datu kopu

Paveiktais

Datu kuratoru tīkls

universitātē 4-5 kuratori
VPC – kopējā attīstība, citas ZI

darba grupas
materiālu koplietošana

pašmācību platforma, Aalto kursi ~100h
mācības | D | C | C ~100h

Datu pārvaldība

visās universitātēs veikta **situācijas analīze**
(regulējums, procedūras, IT, informācija u.c.)

pabeigts datu pārvaldības
pamata regulējums un procedūras

informācija par datu pārvaldību
skaidrojošie materiāli

Kuratoru pakalpojumi

ieviesti pamatpakalpojumi

- 370 projektiem datu pārvaldības plāni un atbalsts
- 780 konsultācijas
- 32 deponētas datu kopas

50 pasākumi – semināri, prezentācijas, informēšana par DK

materiāli mājas lapās, instrukcijas, prezentācijas, e-kursi, moduļi, raksti universitāšu "avīzēs"

DataverseLV repozitorijs

strādā **DataverseLV** platforma

- izveidotas universitāšu kolekcijas
- integrēta ar RSU Dataverse
- tiek pārnesti dati no RTU ORTUS

darbs pie datu nodošanas **PIVS "PURE"**

Konsultācijas zinātniskajām institūcijām

aktīva sadarbība: LKA, BMC, KĶI, AREI

uzsākta plānošana: DU, OSI, LU CFI, ViA, VeA, LMA, BIOR

komunikācija: EDI, LU LFMI, LU MII, JVLMA, DI, SILAVA

septembrī – DPP konsultācijas jaunajiem LZP FLPP projektiem

Prioritātes 2.gadam

Sensitīvo datu pārvaldība

personas, veselības, intelektuālais īpašums, komerc-, duālās lietošanas ...

kādi līgumi?

kas drīkst piekļūt?

ko drīkstēs publiskot?

kur glabāt?

drošās apstrādes vides?

ko darīt studentam?

kādas procedūras?

kādus rīkus lietot?

juridiskais, tehniskais, procedūru ietvars, informatīvi materiāli

Kurus IT rīkus lietot?

kur man glabāt datus?

- *kas universitātē pieejams?*
- *kurā gadījumā ko izmantot?*
- *kādi nosacījumi un limiti?*
- *ar ko sazināties?*

kur glabāt kodu?

kur glabāt projekta doc?

katras universitātes specifika

kur likt aparātu datus?

kādu aptauju rīku lietot?

kā es varu anonimizēt?

kādi analīzes rīki pieejami?

datu kuratori + IT dienesti

Datu pārvaldība studentiem

vienkāršotas (standart-)
procedūras (**tā jādara!**)

regulējums, skaidrojumi

moduļi pasniedzējiem

- 15 min jebkurā kursā
- 45 min pētniecības
metožu kursiem

informatīvie materiāli,
video

it īpaši – sensitīvie, veselības, komerc-dati

Aktīva informēšana un sadarbība

- intensīva & regulāra komunikācija, skaidrošana, mācības
 - t.sk. visām ZI
- sadarbība ar datu avotiem (CSP, DVI, *KUS, komersanti, ...)
- starptautiskā sadarbība, dalība tīklos

Citas prioritātes

darbs ar visām ZI

datu kopu deponēšana

datu pārvaldības izmaksu
aprēķini pētniecības projektos

starptautiskā sertifikācija

Core Trust Seal

Skills4EOSC Competence Center

konsultatīvais atbalsts darbam
ar EOSC infrastruktūru

Kopsavilkums

Paveiktais

- ✓ datu kuratoru tīkls
- ✓ apmācības
- ✓ situācijas analīze
- ✓ pamata regulējums & info
- ✓ pamata pakalpojumi, materiāli
- ✓ informējošie pasākumi
- ✓ DataverseLV, pirmās datu kopas
- ✓ uzsākts darbs citās ZI

Plānotais

- ☐ sensitīvo datu apstrāde
- ☐ IKT rīki datu apstrādei
- ☐ datu pārvaldība studentiem
- ☐ plaša informēšana un izglītošana
- ☐ datu kopu deponēšana
- ☐ darbs citās ZI
- ☐ CoreTrustSeal, Skills4EOSC CC
- ☐ atbalsts EOSC, MI/MM

Paldies par uzmanību!

Materiāls izstrādāts projekta «Atbalsts atvērtās zinātnes ieviešanai praksē, kā arī izveidoti risinājumi zinātnes datu koplietošanai un dalībai ES atvērtajā zinātnes mākonī» ietvaros (ANM projekta Nr. 2.1.3.1.i) ar Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda un Latvijas valsts finansiālo atbalstu

Jautājumi 2.gada prioritātēm

Zinātnes departamentiem

kādus jaunus DK pakalpojumus, pasākumus,
kompetences u.c. Jūs vēlētos?

IT dienestiem

kas jāsakārto pētniecības datu IT rīku izmantošanā?
kādu atbalstu kuratori var sniegt darbam ar rīkiem?

Bibliotēkām

kā organizēt DK sadarbību ar bibliotēkām? pakalpojumu integrācija

top-notch, ar skatu nākotnē (2027+)